

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0064/2011

18.3.2011

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με το σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου όσον αφορά τον διορισμό ενός μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
(00003/2011 – C7-0058/2011 – 2011/0802(NLE))

Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

Εισηγήτρια: Sharon Bowles

PR_NLE_art109

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (1): ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ PETER PRAET	6
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (2): ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ PETER PRAET ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	7
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	7

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου όσον αφορά τον διορισμό ενός μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (00003/2011 – C7-0058/2011 – 2011/0802(NLE))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2011 (00003/2011)¹,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 283, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο κλήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει (C7-0058/2011),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 109 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (A7-0064/2011),
- A. λαμβάνοντας ότι, με επιστολή της 18ης Φεβρουαρίου 2011, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να γνωμοδοτήσει σχετικά με τον διορισμό του Peter Praet ως μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για θητεία οκτώ ετών, η οποία άρχεται την 1η Ιουνίου 2011,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής προέβη εν συνεχεία στην αξιολόγηση των προσόντων του υποψηφίου, ιδίως από την άποψη των απαιτήσεων που θεσπίζονται στο άρθρο 283, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ανάγκης για πλήρη ανεξαρτησία της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 130, και ότι, στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής, η επιτροπή έλαβε βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου καθώς και τις απαντήσεις του στο γραπτό ερωτηματολόγιο που του εστάλη,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιτροπή πραγματοποίησε εν συνεχεία ακρόαση του υποψηφίου διάρκειας μίας και μισής ώρας στις 16 Μαρτίου 2011, κατά την οποία ο υποψήφιος προέβη σε εναρκτήρια δήλωση και έπειτα απάντησε σε ερωτήσεις των μελών της επιτροπής,
1. εκδίδει ευνοϊκή γνωμοδότηση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με τη σύσταση του Συμβουλίου για τον διορισμό του Peter Praet ως μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα απόφαση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στο Συμβούλιο.

¹ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (1): ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ PETER PRAET

Ο Peter Praet διορίστηκε εκτελεστικός διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας του Βελγίου το 2000 και είναι υπεύθυνος για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών υποδομών και των συστημάτων πληρωμών. Το 2002 διορίστηκε επίσης εκτελεστικός διευθυντής της βελγικής Επιτροπής Τραπεζικών, Χρηματοπιστωτικών και Ασφαλιστικών Υπηρεσιών (CBFA), όπου είναι υπεύθυνος για την προληπτική πολιτική στον τραπεζικό και ασφαλιστικό τομέα.

Πριν από τη θητεία του στην Εθνική Τράπεζα, ο κ. Praet διετέλεσε διευθυντής γραφείου του βέλγου υπουργού Οικονομικών την περίοδο 1999-2000, επικεφαλής οικονομολόγος της Générale de Banque και της Fortis Bank την περίοδο 1988-1999, καθηγητής Οικονομικών στο Université Libre de Bruxelles την περίοδο 1980-1987, και οικονομολόγος στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο την περίοδο 1978-1980.

Ο κ. Praet απέκτησε διδακτορικό δίπλωμα Οικονομικών από το Université Libre de Bruxelles (ULB) το 1980. Είναι καθηγητής Οικονομικών στο ULB από το 1980. Σήμερα διδάσκει νομισματική και τραπεζική οικονομική στο Université Libre de Bruxelles, ενώ την περίοδο 2001-2004 κατείχε την έδρα Επιχειρηματικής Ηθικής στη Faculté Polytechnique και στη Solvay Business School του ULB.

Ο κ. Praet είναι μέλος διαφόρων διεθνών επιτροπών υψηλού επιπέδου, όπως της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας, της Επιτροπής Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού, της Επιτροπής για το Παγκόσμιο Χρηματοοικονομικό Σύστημα και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών. Είναι πρώτο αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών. Επιπλέον, προεδρεύει της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Με τις προαναφερθείσες ιδιότητες, έχει προεδρεύσει διαφόρων ειδικών επιχειρησιακών ομάδων και ομάδων εργασίας. Επί του παρόντος είναι πρόεδρος της ομάδας εργασίας για τις στρατηγικές σταθερού εισοδήματος των ασφαλιστικών εταιρειών και συνταξιοδοτικών ταμείων της Επιτροπής για το Παγκόσμιο Χρηματοοικονομικό Σύστημα και συμπρόεδρος της επιχειρησιακής ομάδας έρευνας της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας.

Ο κ. Praet έχει χρηματίσει μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ευρωπαϊκής ομάδας προβληματισμού BRUEGEL (Brussels European Global Economic Laboratory, Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο Εργαστήριο Οικονομικών Μελετών των Βρυξελλών) από το 2004 και είναι μέλος της Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής του Διεθνούς Κέντρου Χρηματοπιστωτικής Ρύθμισης (ICFR).

PETER PRAET

Εκτελεστικός Διευθυντής

Γεννήθηκε στο Herchen (Γερμανία), στις 20 Ιανουαρίου 1949

Ιθαγένεια: βελγική

Εντολές

- Εκτελεστικός Διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας του Βελγίου, υπεύθυνος για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών υποδομών και των συστημάτων πληρωμών
- Εκτελεστικός Διευθυντής της Επιτροπής Τραπεζικών, Χρηματοπιστωτικών και Ασφαλιστικών Υπηρεσιών (CBFA), υπεύθυνος για την προληπτική πολιτική στον τραπεζικό και ασφαλιστικό τομέα
- Πρώτο αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (ΤΔΔ)
- Αναπληρωματικό μέλος της Παγκόσμιας Οικονομικής Συνάντησης της ΤΔΔ
- Αναπληρωματικό μέλος της Οικονομικής Συμβουλευτικής Επιτροπής της ΤΔΔ
- Πρόεδρος της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών

Μέλος

Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (BCBS)
Επιτροπή της Βασιλείας για το Παγκόσμιο Χρηματοοικονομικό Σύστημα (CGFS)
Πρόεδρος της ομάδας εργασίας για τις στρατηγικές σταθερού εισοδήματος των ασφαλιστικών εταιρειών και συνταξιοδοτικών ταμείων της CGFS
Συμπρόεδρος της επιχειρησιακής ομάδας έρευνας της BCBS
Επιτροπή Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού της Βασιλείας (CPSS)
Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (CEBS), από τον Ιανουάριο του 2011: Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT)
Μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ομάδας προβληματισμού BRUEGEL (Brussels European and Global Economic Laboratory) (2004-2011)
Μέλος του διοικητικού συμβουλίου του προτύπου XBRL (Extensible Business Reporting Language)
Ανώτατο Οικονομικό Συμβούλιο του Βασιλείου του Βελγίου
Επιχειρησιακή ομάδα Lamfalussy (2008) για μια νέα χρηματοπιστωτική αρχιτεκτονική στο Βέλγιο
Ακαδημαϊκή Συμβουλευτική Επιτροπή του Οικονομικού Ινστιτούτου των Βρυξελλών (Brussels Finance Institute, BFI)
Διεθνής Συμβουλευτική Επιτροπή του Διεθνούς Κέντρου Χρηματοπιστωτικής Ρύθμισης (ICFR)
Comité des risques et établissements financiers systémiques (CREFS, Επιτροπή Κινδύνων και Συστημικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων)

Ακαδημαϊκές θέσεις

Νομισματική και τραπεζική οικονομική, Solvay Business School και Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Université Libre de Bruxelles (ULB)

Πτυχία

Πτυχίο οικονομικών επιστημών - ULB (1971)

Μεταπτυχιακό δίπλωμα οικονομικών επιστημών - ULB (1972)

Διδακτορικό δίπλωμα οικονομικών επιστημών - ULB (1980)

Κύριες επαγγελματικές δραστηριότητες

1973 – 1975	Βοηθός ερευνητής στο Τμήμα Εφαρμοσμένων Οικονομικών και στο Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Σπουδών, Université Libre de Bruxelles (ULB)
1976	Στρατιωτική θητεία
1977 – 1978	Βοηθός ερευνητής στο Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Σπουδών, ULB
1978 – 1980	Οικονομολόγος στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Ουάσιγκτον
1980 – 1987	Καθηγητής Οικονομικών, ULB <i>Διδακτικό αντικείμενο:</i> <ul style="list-style-type: none">• Νομισματική και τραπεζική οικονομική• Οικονομική και νομισματική ένωση• Συντονισμός μακροοικονομικών πολιτικών
1987 – 1999	Επικεφαλής οικονομολόγος στη Générale de Banque, εν συνεχεία στη Fortis Bank
1999 – 2000	Διευθυντής γραφείου του υπουργού Οικονομικών του Βελγίου
Νοέμ. 2000 – σήμερα	Εκτελεστικός Διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας του Βελγίου
Νοέμ. 2002 – σήμερα	Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Τραπεζικών, Χρηματοπιστωτικών και Ασφαλιστικών Υπηρεσιών (CBFA)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (2): ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ PETER PRAET ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

A. Προσωπικό και επαγγελματικό ιστορικό

1. Παρακαλώ, τονίστε τις βασικές πτυχές της επαγγελματικής σας εμπειρίας σε νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και επιχειρηματικά θέματα.

Η επαγγελματική μου σταδιοδρομία έχει επικεντρωθεί σε νομισματικά και χρηματοπιστωτικά θέματα στον ακαδημαϊκό και τραπεζικό χώρο, μεταξύ άλλων με τις ιδιότητες του δημοσίου λειτουργού και του κεντρικού τραπεζίτη.

Μετά την απόκτηση του διδακτορικού μου διπλώματος από το Universiti Libre de Bruxelles (ULB), και αφού διετέλεσα επί διετία οικονομολόγος στο ΔΝΤ, την περίοδο μεταξύ 1980 και 1987 δίδαξα ως καθηγήτης Οικονομικών στο ULB.

Από το 1987 έως το 1999, διετέλεσα επικεφαλής οικονομολόγος μεγάλων τραπεζών του Βελγίου. Αυτό μου επέτρεψε να έχω καλή γνώση των διαφόρων πτυχών της τραπεζικής δραστηριότητας.

Μεταξύ των ετών 1999 και 2000, υπήρξα διευθυντής γραφείου του υπουργού Οικονομικών του Βελγίου. Από το 2000, ασκώ καθήκοντα εκτελεστικού διευθυντή της Εθνικής Τράπεζας του Βελγίου (NBB), έχοντας την ευθύνη για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών υποδομών και των συστημάτων πληρωμών. Το 2002 διορίστηκα επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου της βελγικής Επιτροπής Τραπεζικών, Χρηματοπιστωτικών και Ασφαλιστικών Υπηρεσιών (CBFA), όπου είμαι υπεύθυνος για την προληπτική πολιτική στον τραπεζικό και ασφαλιστικό τομέα. Υπό τις δύο αυτές ιδιότητες (NBB και CBFA), έχω υπάρξει μέλος διαφόρων διεθνών επιτροπών υψηλού επιπέδου (βλ. ερώτηση 2).

2. Παρακαλώ, επισημάνετε τις κύριες πτυχές της επαγγελματικής σας εμπειρίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Από το 2000, έχω διατελέσει μέλος διαφόρων ευρωπαϊκών και διεθνών επιτροπών υψηλού επιπέδου, όπως της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας, της Επιτροπής Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού, της Επιτροπής για το Παγκόσμιο Χρηματοοικονομικό Σύστημα και της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας, η οποία προσφάτως μετονομάστηκε σε Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μου ανέθεσε την προεδρία της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών την περίοδο 2007-2011.

Υπό τις προαναφερθείσες ιδιότητες, έχω κληθεί να προεδρεύσω διαφόρων ειδικών επιχειρησιακών ομάδων και ομάδων εργασίας. Επί του παρόντος, είμαι πρόεδρος της ομάδας εργασίας για τις στρατηγικές σταθερού εισοδήματος των ασφαλιστικών εταιρειών και συνταξιοδοτικών ταμείων της Επιτροπής για το Παγκόσμιο

Χρηματοοικονομικό Σύστημα και συμπρόεδρος της επιχειρησιακής ομάδας έρευνας της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας. Είμαι επίσης μέλος της ad hoc ομάδας εργασίας της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής (ΟΔΕ) για τη διαχείριση κρίσεων.

Μεταξύ 2000 και 2005, ήμουν υπεύθυνος της Εθνικής Τράπεζας του Βελγίου για θέματα διεθνούς πολιτικής, τομέας ευθύνης που καλύπτει το ΔΝΤ, την ΤΔΔ, τον ΟΟΣΑ και την ΕΕ.

Έχω χρηματίσει μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ευρωπαϊκής ομάδας προβληματισμού BRUEGEL (Brussels European and Global Economic Laboratory, Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο Εργαστήριο Οικονομικών Μελετών των Βρυξελλών) από την ίδρυσή της, το 2004, καθώς και μέλος της Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής του Διεθνούς Κέντρου Χρηματοπιστωτικής Ρύθμισης (ICFR).

3. Ποιες είναι οι σημαντικότερες αποφάσεις στις οποίες έχετε συμβάλει κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής σας πορείας;

Έχω συμμετάσχει στη λήψη πολλών αποφάσεων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για οικονομικά και χρηματοπιστωτικά θέματα.

Σε εθνικό επίπεδο, ως διευθυντής του γραφείου του υπουργού Οικονομικών του Βελγίου, συνέβαλα στην εκπόνηση εκτεταμένων φορολογικών και κανονιστικών μεταρρυθμίσεων. Θέλω επίσης να αναφέρω τη σύσταση, το 2002, ενός νέου Τμήματος Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στην Εθνική Τράπεζα του Βελγίου, μέσω του οποίου ενισχύθηκε η εστίαση σε αναλύσεις και έρευνες στον συγκεκριμένο τομέα. Πιο πρόσφατα, συμμετείχα ενεργά στη διαχείριση της χρηματοπιστωτικής κρίσης στο Βέλγιο, και υπήρξα μέλος της επιχειρησιακής ομάδας υψηλού επιπέδου Lamfalussy, η οποία σχεδίασε μια νέα εποπτική αρχιτεκτονική για το Βέλγιο.

Προσφάτως, υποστήριξα επίσης το έργο σημαντικών ομάδων διεθνούς πολιτικής για την αντιμετώπιση της κρίσης. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μετείχα ενεργά σε πρωτοβουλίες ενίσχυσης της διασυννοριακής διαχείρισης της κρίσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Ως μέλος της Επιτροπής της Βασιλείας, κατέβαλα εργώδεις προσπάθειες για να καταστεί πιο ανθεκτικό το χρηματοπιστωτικό σύστημα μέσω της δέσμης μέτρων που είναι γνωστή με το όνομα «Βασιλεία III».

B. Νομισματική και οικονομική πολιτική

4. Ποιους κατευθυντήριους στόχους θα επιδιώξετε στην οκτάχρονη θητεία σας ως μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας;

Πρωτίστως, θα παραμείνω απολύτως προσηλωμένος στην εντολή που έχει αναθέσει η Συνθήκη στην ΕΚΤ.

Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της ΕΚΤ, θα ενεργώ με ανεξαρτησία υπέρ του γενικού συμφέροντος τόσο της ζώνης του ευρώ και της ΕΕ συνολικά, όσο και των πολιτών της.

Εκτιμώ απεριόριστα την ακεραιότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Φρονώ επίσης ότι η λήψη αποφάσεων με συλλογικό τρόπο και το προσωπικό της, που διακρίνεται από

υψηλό επαγγελματισμό, αποτελούν σημαντικά πλεονεκτήματα για την ΕΚΤ.

5. Πώς αξιολογείτε τη νομισματική πολιτική την οποία έχει εφαρμόσει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) τα τελευταία 12 χρόνια; Ποιες αλλαγές θα προωθούσατε ενδεχομένως ως μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής;

Συνολικά, η νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ έχει εξελιχθεί με ικανοποιητικό, κατά τη γνώμη μου, τρόπο. Οι έρευνες και οι δείκτες των χρηματοπιστωτικών αγορών όσον αφορά τις πληθωριστικές προσδοκίες είναι, σε γενικές γραμμές, σύμφωνες με τον ορισμό που δίνει η ΕΚΤ στη σταθερότητα των τιμών. Αυτή η σταθεροποίηση των πληθωριστικών προσδοκιών μαρτυρά τον υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης των αγορών και του ευρύτερου κοινού απέναντι στη δέσμευση της ΕΚΤ να ασκεί αποτελεσματικά τον ρόλο που της έχει ανατεθεί, να διατηρεί δηλαδή τη σταθερότητα των τιμών. Η ΕΚΤ έχει επιτύχει αυτόν τον στόχο παρά τις πολυάριθμες έκτακτες προκλήσεις που χρειάστηκε να αντιμετωπίσει τα τελευταία δώδεκα χρόνια. Η ΕΚΤ αντέδρασε εγκαίρως όταν εκδηλώθηκε η χρηματοπιστωτική αναταραχή το 2007 και όταν αυτή εξελίχθηκε στη συνέχεια σε χρηματοπιστωτική κρίση. Ακόμη και την περίοδο αυτή, όπου τα ποσοστά πληθωρισμού είναι αρνητικά εδώ και λίγους μήνες, οι μεσομακροπρόθεσμες προσδοκίες για τον πληθωρισμό παρέμειναν σταθεροποιημένες.

Ωστόσο, η χρηματοπιστωτική κρίση έχει εγείρει μια σειρά ζητημάτων όσον αφορά τη σχέση μεταξύ νομισματικής πολιτικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Έχει ζωτική σημασία να γίνει καλύτερα κατανοητός ο ρόλος του χρηματοπιστωτικού τομέα στον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής. Όπως αναφέρεται στην απάντηση 6, η παρακολούθηση των εξελίξεων όσον αφορά τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων είναι σημαντικό στοιχείο μιας εύρωστης στρατηγικής στον τομέα της νομισματικής πολιτικής.

6. Συχνά υποστηρίζεται ότι, λόγω διαρθρωτικών μεταβολών της παγκόσμιας οικονομίας, ο πληθωρισμός έχει μετατραπεί από πληθωρισμό των τιμών καταναλωτή σε πληθωρισμό των τιμών των περιουσιακών στοιχείων. Ποια είναι η άποψή σας επ' αυτού και τι αντίκτυπο εκτιμάτε ότι θα είχε μια τέτοια εξέλιξη στη νομισματική πολιτική;

Τα τελευταία 30 χρόνια, τα επίπεδα και ο βαθμός αστάθειας του πληθωρισμού μειώθηκαν πρώτα στις αναπτυγμένες και, σε μεταγενέστερο στάδιο, στις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Μέχρι και πριν από την έκρηξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η συζήτηση εστιαζόταν επί μακρό χρονικό διάστημα σε ενδεχόμενες ερμηνείες της λεγόμενης «μεγάλης εξομάλυνσης» όπως διαρθρωτικές αλλαγές περιλαμβανομένης της παγκοσμιοποίησης και της εφαρμογής μιας αποδοτικότερης νομισματικής πολιτικής. Η πιθανότερη απάντηση είναι ότι και οι δύο αυτοί παράγοντες συνέβαλαν σημαντικά στη μείωση του πληθωρισμού και της αστάθειάς του.

Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η μάχη κατά του πληθωρισμού έχει οριστικά κερδηθεί και ότι έχουμε εισέλθει σε μια νέα εποχή, στην οποία ο πληθωρισμός εκφράζεται πλέον στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων παρά στις τιμές καταναλωτή. Παράλληλα, είναι αλήθεια ότι οι ομαλές εξελίξεις όσον αφορά τη δυναμική του πληθωρισμού, μειώνοντας τα ασφάλιστρα κινδύνου τα οποία απαιτούν οι αγορές,

ενδέχεται να έχει συμβάλει στην προώθηση μη βιώσιμων εξελίξεων σε ορισμένες τιμές περιουσιακών στοιχείων. Όσον αφορά τις μελλοντικές εξελίξεις, οι κεντρικές τράπεζες πρέπει να διατηρήσουν την αξιοπιστία που είχαν κατακτήσει με κόπο την τελευταία 30ετία και να συνεχίσουν να εστιάζουν την προσοχή τους στον στόχο της σταθερότητας των τιμών, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τον αντίκτυπο των εξελίξεων στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων στους μεσομακροπρόθεσμους κινδύνους για τη σταθερότητα των τιμών.

Η παρακολούθηση των εξελίξεων όσον αφορά τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων αποτελεί σημαντικό στοιχείο μιας εύρωστης στρατηγικής στον τομέα της νομισματικής πολιτικής. Μη βιώσιμες εξελίξεις στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων ενδέχεται να προοιωνίζονται πολύ οδυνηρές προσαρμογές –ακόμη και στο πολύ απώτερο μέλλον– οι οποίες είναι πιθανό να θέσουν σε κίνδυνο τη δυνατότητα μιας κεντρικής τράπεζας να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών σε μόνιμη βάση. Η στρατηγική της ΕΚΤ στον τομέα της νομισματικής πολιτικής, λόγου χάρι, είναι σχεδιασμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνει δεόντως υπόψη, κατά την εξέταση της νομισματικής πολιτικής, τους πιο μακροπρόθεσμους κινδύνους για τη σταθερότητα των τιμών που θα προέκυπταν από μια μη βιώσιμη δυναμική των τιμών των περιουσιακών στοιχείων. Στο πλαίσιο της νομισματικής ανάλυσης, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον καθορισμό των μεσομακροπρόθεσμων προοπτικών όσον αφορά τις εξελίξεις των τιμών, η αξιολόγηση των νομισματικών και πιστωτικών εξελίξεων επιτρέπει την παρακολούθηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ της διαμόρφωσης των τιμών στις αγορές των περιουσιακών στοιχείων, των πιστωτικών δυνατοτήτων και της δημιουργίας ρευστότητας στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Με τον τρόπο αυτόν ενθαρρύνεται μια αντικυκλική νομισματική πολιτική («leaning-against-the-wind») απέναντι στις αναδυόμενες ανισορροπίες των τιμών των περιουσιακών στοιχείων που αντικατοπτρίζονται στη δυναμική των συνολικών νομισματικών και πιστωτικών μεγεθών. Είναι χρήσιμο για τη νομισματική πολιτική να περιορίζει τη διόγκωση των φουσκών στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια των οικονομικών κύκλων, διατηρώντας έτσι τη σταθερότητα των τιμών σε μακροπρόθεσμη βάση.

Παρ' όλα αυτά, η νομισματική πολιτική δεν είναι οπωσδήποτε το πλέον ενδεδειγμένο μέσο για την αντιμετώπιση των έντονων αυξήσεων στις τιμές των πιστώσεων και των περιουσιακών στοιχείων. Πιο ενδεδειγμένη είναι ίσως η χρήση μακροπροληπτικών μέσων και η εστίασή τους στις πηγές χρηματοοικονομικής πληθωρικότητας. Συγχρόνως, διαθέτουμε περιορισμένη πείρα ως προς τη χρήση των εν λόγω μέσων.

7. Πώς αξιολογείτε τον αντίκτυπο της αύξησης των τιμών των προϊόντων στη νομισματική πολιτική; Υπάρχει σύγκρουση, από την άποψη της νομισματικής πολιτικής, μεταξύ καταπολέμησης της ύφεσης και διατήρησης της επαγρύπνησης έναντι του πληθωρισμού (προσδοκίες);

Η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ εστιάζεται στις εξελίξεις των τιμών σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Οι αλλαγές στην κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής επηρεάζουν με καθυστέρηση την οικονομία και, εν τέλει, τις τιμές. Κατά συνέπεια, η αύξηση των τιμών των προϊόντων, όπως παρατηρείται σήμερα, θα επηρεάσει τη νομισματική πολιτική μόνον στον βαθμό που δημιουργεί ανοδικούς κινδύνους για τη σταθερότητα των τιμών σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Ο βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος στον συνολικό πληθωρισμό, λόγω άμεσων επιπτώσεων των αυξημένων τιμών των προϊόντων στον

πληθωρισμό, και έμμεσων επιπτώσεων από τη χρήση τους στην παραγωγική διαδικασία, δεν συνιστά καταρχήν λόγο παρέμβασης της ΕΚΤ καθόσον οι συνέπειες για τις τιμές καταναλωτή θα είναι μόνον προσωρινές.

Η κατάσταση αρχίζει να μεταβάλλεται αν αυτή η βραχυπρόθεσμη ανοδική πίεση στις τιμές καταστεί σταθερό χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς των καταναλωτών, των παραγωγών και των παραγόντων της χρηματοπιστωτικής αγοράς, οδηγώντας στην εμφάνιση δευτερογενών συνεπειών. Επίσης, σε περίπτωση παρατεταμένων ανοδικών τάσεων στις τιμές των προϊόντων, η κεντρική τράπεζα μπορεί να χρειαστεί να παρέμβει όταν η σταθερή παρέκκλιση από τον στόχο της σταθερότητας των τιμών κινδυνεύει να υπονομεύσει τη συγκράτηση των πληθωριστικών προσδοκιών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα ήταν αναγκαία μια περιοριστική νομισματική πολιτική, έτσι ώστε να αποκατασταθούν συνθήκες σταθερότητας των τιμών και συγκράτησης των πληθωριστικών προσδοκιών. Υπό τις παρούσες συνθήκες, οφείλουμε να παρακολουθούμε στενά τις τιμές των προϊόντων και τον αντίκτυπό τους στην οικονομία και τον πληθωρισμό.

Η πρωταρχική εντολή της ΕΚΤ είναι να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Για να επιτύχει τον στόχο αυτόν, καθορίζει τα επιτόκια, και την τρέχουσα περίοδο λαμβάνει επίσης μη τυποποιημένα μέτρα με σκοπό να διασφαλιστεί η μετάδοση των μειωμένων επιτοκίων στην οικονομία όπως και σε περιόδους ομαλότητας. Η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών είναι ο καλύτερος τρόπος με τον οποίο μπορεί να συμβάλει η ΕΚΤ στην ενίσχυση των προοπτικών βιώσιμης οικονομικής ανάκαμψης (βλ. επίσης την απάντηση στην ερώτηση 8).

8. Διατηρώντας τον στόχο της σταθερότητας των τιμών, πώς κατά την άποψή σας θα έπρεπε η ΕΚΤ να υλοποιήσει τις δευτερεύουσες δεσμεύσεις της που απορρέουν από τη Συνθήκη (να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη και την πλήρη απασχόληση) και ποια μέσα θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει η ΕΚΤ για να το επιτύχει;

Σύμφωνα με τη Συνθήκη, η ΕΚΤ έχει ορίσει ένα σαφές αριθμητικό σημείο αναφοράς για την επίτευξη της σταθερότητας των τιμών. Αποβλέπει στη διατήρηση ρυθμών πληθωρισμού κάτω, αλλά πλησίον, του 2% μεσοπρόθεσμα και έχει εξ αρχής επιτύχει πλήρως τον συγκεκριμένο στόχο. Επικρατεί ευρεία συναίνεση υπέρ της άποψης ότι μια κεντρική τράπεζα δεν μπορεί να επηρεάσει με βιώσιμο τρόπο την οικονομική μεγέθυνση μεταβάλλοντας την προσφορά χρήματος. Εντούτοις, η σταθερότητα των τιμών είναι το σημαντικότερο μέσο με τον οποίο μπορεί να συμβάλει η νομισματική πολιτική στην επίτευξη ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος και υψηλού επιπέδου απασχόλησης. Συνεισφέρει με διαρθρωτικό τρόπο στους υπόλοιπους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενισχύοντας τις δυνατότητες οικονομικής μεγέθυνσης της οικονομίας της ευρωζώνης.

Με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, η Συνθήκη προβλέπει επίσης την υποστήριξη από το ΕΣΚΤ των γενικών οικονομικών πολιτικών της Ένωσης, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης της Ευρώπης με βάση την ισόρροπη οικονομική μεγέθυνση και αποβλέποντας σε πλήρη απασχόληση. Κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η νομισματική πολιτική αντέδρασε στους οικονομικούς και χρηματοπιστωτικούς κλυδωνισμούς με τον ενδεδειγμένο

μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό για να διασφαλιστεί η σταθερότητα των πληθωριστικών προσδοκιών και να σταθεροποιηθούν οι μακροοικονομικές εξελίξεις. Χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των τιμών, η ΕΚΤ παρέχει ικανοποιητικό επίπεδο στήριξης στην οικονομία χρησιμοποιώντας ως μέσο το επιτόκιο της. Επιπλέον, εκτός από τις μειώσεις των συμβατικών επιτοκίων σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, η αντίδραση της ΕΚΤ υπήρξε αρκετά ευέλικτη, όπως επέβαλλαν οι περιστάσεις. Έλαβε τα λεγόμενα μη τυποποιημένα μέτρα με σκοπό να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση της νομισματικής πολιτικής σε ένα περιβάλλον ασυνήθιστα αυξημένης αβεβαιότητας και αστάθειας των χρηματοπιστωτικών αγορών.

9. Πώς αξιολογείτε τη θεσμική σχέση μεταξύ της ΕΚΤ, του Συμβουλίου ή/και της Ευρωομάδας; Εκτιμάτε ότι ο συντονισμός και η οικονομική εποπτεία στους κόλπους της Ευρωομάδας πρέπει να βελτιωθούν;

Η ΕΚΤ συμμετέχει, σε μόνιμη βάση, στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου ECOFIN, της Ευρωομάδας και των προπαρασκευαστικών τους επιτροπών. Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ συμμετέχει επίσης τακτικά σε συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που άπτονται των αρμοδιοτήτων του. Αυτή η στενή συνεργασία επιτρέπει στην ΕΚΤ να ενημερώνει τους υπουργούς για τις αποφάσεις που λαμβάνει στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής και τις αξιολογήσεις της όσον αφορά τις οικονομικές και χρηματοπιστωτικές εξελίξεις. Αντιστρόφως, μέσω της συμμετοχής της σε αυτά τα φόρα, η ΕΚΤ μετέχει σε συζητήσεις σχετικά με τις δημοσιονομικές και άλλες μακροοικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές των κρατών μελών της ΕΕ (οι οποίες καλύπτονται από το εξάμηνο της ΕΕ), καθώς και σχετικά με τα διεθνή οικονομικά θέματα και τις πολιτικές για τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Παρ' όλα αυτά, οι νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οικονομική διακυβέρνηση στην ΕΕ, τον συντονισμό και την οικονομική εποπτεία πρέπει σαφώς να ενισχυθούν. Η Ευρωομάδα μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο, ενσαρκώνοντας τον «οικονομικό» πυλώνα της ONE. Αυτή η ενισχυμένη συνεργασία πρέπει να αποβλέπει στην αποφυγή της συσσώρευσης μη βιώσιμων ανισορροπιών οι οποίες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ομαλή λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, εξασφαλίζοντας βιώσιμα δημόσια οικονομικά και ενισχύοντας το αναπτυξιακό δυναμικό της ζώνης του ευρώ.

10. Ποια είναι η γνώμη σας για τα σχέδια νομοθετικών προτάσεων που συζητούνται αυτή την περίοδο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τη «μεταρρύθμιση του συστήματος οικονομικής διακυβέρνησης»; Εκτιμάτε ότι η ολοκληρωμένη εποπτεία αποτελεί βήμα προόδου ή μήπως θεωρείτε προτιμότερη την εστίαση στη δημοσιονομική εποπτεία;

Αν και οι προτάσεις τις οποίες κατέθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιπροσωπεύουν μια σημαντική διεύρυνση και ενίσχυση του υφιστάμενου πλαισίου δημοσιονομικής και μακροοικονομικής εποπτείας στην ΕΕ, δεν είναι εξίσου φιλόδοξες με το «κβαντικό άλμα» όσον αφορά το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ONE, με σκοπό την επίτευξη βαθύτερης οικονομικής ένωσης, το οποίο έχει ζητήσει η ΕΚΤ. Από αυτή την άποψη, χαιρετίζω τις προσπάθειες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και ευελπιστώ ότι θα αξιοποιήσει πλήρως τα περιθώρια που παρέχει η Συνθήκη για την ενίσχυση της

οικονομικής διακυβέρνησης στον μέγιστο δυνατό βαθμό κατά τις προσεχείς συζητήσεις του τριμερούς διαλόγου με το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Το κύριο δίδαγμα που πρέπει να αντλήσουμε από τον τρόπο άσκησης της εποπτείας στο παρελθόν είναι ότι οι κανόνες πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα και οι τυχόν αποκλίσεις να ακολουθούνται από οιονεί αυτόματα διορθωτικά μέτρα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω σαφών και έγκαιρων διαδικασιών, η ερμηνεία και εφαρμογή των οποίων θα είναι σαφής.

Η πρόσφατη κρίση έδειξε ότι οι μακροοικονομικές ισορροπίες είναι πιθανό να δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους για τα δημόσια οικονομικά, οι οποίοι μπορούν να εκδηλωθούν μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Κατέστη επίσης σαφές ότι οι κίνδυνοι αυτοί δεν παρακολουθούνταν και δεν αντιμετωπίζονταν επαρκώς στο τρέχον πλαίσιο διακυβέρνησης. Η εποπτεία πρέπει, επομένως, να προσεγγιστεί με πιο ολοκληρωμένο τρόπο. Είναι θετικό το γεγονός ότι, στο πλαίσιο του «ευρωπαϊκού εξαμήνου», θα ευθυγραμμιστεί το χρονοδιάγραμμα των διαφόρων διαδικασιών εποπτείας, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια, παρόλο που οι τελευταίες θα παραμείνουν νομικώς και διαδικαστικώς χωριστές.

11. Σε ποιους ρόλους, σχέσεις και προκλήσεις θεωρείτε θα κληθούν να ανταποκριθούν η ΕΚΤ και ο επικείμενος Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθεροποίησης;

Στη δήλωση της Ευρωμάδας, της 28ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθεροποίησης, την οποία υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 16-17 Δεκεμβρίου 2010, προβλέπεται μια σειρά καθηκόντων για την ΕΚΤ.

Πρώτον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ, από κοινού με την ΕΚΤ, θα διαπραγματεύονται και θα εποπτεύουν τα προγράμματα οικονομικής και δημοσιονομικής ενίσχυσης των χωρών της ευρωζώνης οι οποίες ζητούν βοήθεια από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθεροποίησης, όπως συνέβη με τη δανειακή διευκόλυνση της Ελλάδας και την παροχή βοήθειας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (EFSF) και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (EFSM). Εντούτοις, η ΕΚΤ δεν πρέπει να ασκεί πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτές τις διαδικασίες, καθόσον η υπερβολικά έντονη συμμετοχή της στην παρακολούθηση των προγραμμάτων ενδέχεται να αποδυναμώσει την ανεξαρτησία της.

Δεύτερον, πριν από τη χορήγηση βοήθειας μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθεροποίησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ, από κοινού με την ΕΚΤ, θα διενεργούν λεπτομερή ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους, με βάση την οποία η Ευρωμάδα θα λαμβάνει ομόφωνη απόφαση σχετικά με τη χορήγηση βοήθειας.

Τρίτον, η συνολική αποτελεσματικότητα του πλαισίου που προβλέπεται για τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθεροποίησης θα αξιολογηθεί το 2016 από την Επιτροπή, από κοινού με την ΕΚΤ.

12. Ποια θα ήταν η σημασία της έκδοσης ευρωομολόγων για την οικονομική διακυβέρνηση στη ζώνη του ευρώ;

Η έκδοση από κοινού εγγυημένων ομολόγων, ή «ευρωομολόγων», έχει προταθεί από διάφορες πλευρές τόσο ως μέσο αύξησης της ρευστότητας στις αγορές κρατικών ομολόγων της ζώνης του ευρώ όσο και ως δυνητικός μηχανισμός επίλυσης της τρέχουσας κρίσης δημοσίου χρέους.

Ωστόσο, είναι αναγκαίο να διευθετηθούν ορισμένες βασικές πτυχές. Η σημαντικότερη συνίσταται στο γεγονός ότι τα από κοινού εγγυημένα ομόλογα με ενιαίο επιτόκιο σε μια συγκεκριμένη οικονομική ζώνη δημιουργούν πρόβλημα αυξημένου κινήτρου συσσώρευσης. Τα ομόλογα αυτά ενδέχεται να αποδυναμώσουν τα κίνητρα για δημοσιονομική σύνεση σε εγγώριο επίπεδο και να καταστήσουν λιγότερο ελκυστική για τις χώρες την προοπτική λήψης μέτρων υψηλού πολιτικού κόστους για την πρόληψη και την επίλυση καθυστερήσεων των κρίσεων. Η δημιουργία στρεβλών κινήτρων ενδέχεται να έχει αντίκτυπο όχι μόνον στις χώρες που απολαμβάνουν μειωμένα επιτόκια από αυτά τα κοινά ομόλογα, αλλά και στις χώρες που πληρώνουν το κόστος καθώς αυτές δεν θα μπορούν πλέον να αντλήσουν οφέλη από τη δημοσιονομική σύνεση που εφάρμοσαν στο παρελθόν.

Η έκδοση κοινών ευρωομολόγων ενδείκνυται περισσότερο σε ένα περιβάλλον στο οποίο σημαντικό μέρος των δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων μεταφέρεται από το εθνικό επίπεδο στο επίπεδο της Ένωσης και στο οποίο η Ένωση διαθέτει επαρκή μέσα αντιστάθμισης του ενδεχομένου δημιουργίας στρεβλών κινήτρων από την έκδοση κοινών ομολόγων. Ένα τέτοιο σύστημα θα ήταν αντίστοιχο των δημοσιονομικών συστημάτων που εφαρμόζονται σήμερα μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και περιφερειακών αρχών στο εσωτερικό ομοσπονδιακών κρατών.

13. Ποιοι θεωρείτε ότι είναι οι σημαντικότεροι στόχοι της στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη μέχρι το 2020; Πώς θα μπορούσαν η ΕΚΤ και τα μέσα συντονισμού οικονομικής πολιτικής να συμβάλουν στην επιτυχία αυτής της στρατηγικής; Παρακαλώ, απαντήστε με σειρά προτεραιότητας τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που πιστεύετε ότι αποτελούν προτεραιότητα στην ΕΕ.

Είναι κρίσιμο να αυξήσει η Ευρώπη το αναπτυξιακό δυναμικό της. Ο καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός είναι να διαμορφωθεί κατάλληλο κλίμα για την ανάπτυξη και την εξάπλωση της καινοτομίας. Το βασικό πλεονέκτημα της Ευρώπης είναι το ανθρώπινο κεφάλαιο. Η καινοτομία πρέπει να συμβάλει στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων, ενώ απαιτείται αυξημένη παραγωγικότητα προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο διαβίωσης και να ακολουθήσουν βιώσιμη πορεία τα δημόσια οικονομικά, παρά το κόστος της γήρανσης του πληθυσμού.

Η βελτιωμένη και ενισχυμένη εποπτεία των πολιτικών των κρατών μελών, περιλαμβανομένου του νέου μηχανισμού μακροοικονομικής εποπτείας που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι αναγκαία για την επιτυχία της στρατηγικής «ΕΕ 2020». Εκτός από τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, η ΕΚΤ πρέπει συγχρόνως να συμβάλει στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, έτσι ώστε να δημιουργηθεί ευνοϊκό περιβάλλον για την οικονομική μεγέθυνση.

Όσον αφορά τις προτεραιότητες των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, είναι κρίσιμο να εφαρμοστούν επείγοντως ουσιαστικές και εκτεταμένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα συμπληρώνουν τη δημοσιονομική εξυγίανση, ούτως ώστε να αποκατασταθεί

η ανταγωνιστικότητα, και να δημιουργηθούν αυξημένες δυνατότητες για οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση. Η συγκράτηση των μισθών, η παροχή αποτελεσματικών κινήτρων για εργασία καθώς και η ενίσχυση των προσπαθειών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και η άρση των τυπικών και πραγματικών στοιχείων δυσκαμψίας στην αγορά εργασίας θα συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας εντός των προσεχών ετών. Στην περίπτωση των αγορών προϊόντων, οι πολιτικές ενίσχυσης του εγχώριου και διασυνοριακού ανταγωνισμού και υποστήριξης της καινοτομίας πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω προκειμένου να επιταχυνθούν η αναδιάρθρωση και οι επενδύσεις και να διευκολυνθεί η πρόοδος ως προς την ανάπτυξη της παραγωγικότητας. Αυτό περιλαμβάνει ειδικότερα την εφαρμογή της οδηγίας για τις υπηρεσίες, με σκοπό την ενίσχυση του διασυνοριακού ανταγωνισμού στον τομέα των υπηρεσιών. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να υποστηριχθούν επίσης μέσω της κατάλληλης αναδιοργάνωσης και σταθεροποίησης του τραπεζικού τομέα. Η εξυγίανση των ισολογισμών, η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και η εφαρμογή διαφανών, εύρωστων επιχειρηματικών προτύπων παραμένουν στοιχεία κλειδιά για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τραπεζών σε κλυδωνισμούς και την εξασφάλιση ικανοποιητικής πρόσβασης σε πιστώσεις, παρέχοντας έτσι τις αναγκαίες προϋποθέσεις για βιώσιμη ανάπτυξη και χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

14. Ποια είναι η γνώμη σας όσον αφορά την ταχύτητα με την οποία πρέπει να ενταχθούν στη νομισματική ένωση και να υιοθετήσουν το ευρώ τα νέα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα κριτήρια σύγκλισης και τη συμμετοχή στον μηχανισμό συναλλαγματικής ισοτιμίας (ΜΣΙ ΙΙ); Ποιες είναι οι απόψεις σας σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής νομισματικής ένωσης σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα και ποιες είναι οι κύριες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει στο εγγύς μέλλον;

Όλα τα νέα κράτη μέλη πρέπει να υιοθετήσουν το ευρώ εφόσον επιτύχουν υψηλό βαθμό σταθερής σύγκλισης, όπως ορίζεται στη Συνθήκη και στο Πρωτόκολλο. Δεν υπάρχει προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα για την υιοθέτηση του ευρώ. Το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης του ευρώ είναι η συμμετοχή στον ΜΣΙ ΙΙ. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, τα κράτη μέλη οφείλουν να αποδείξουν ότι μπορούν να διατηρήσουν τη σταθερότητα των τιμών, να τηρούν δημοσιονομική πειθαρχία, και να είναι επίσης ανταγωνιστικά χωρίς σημαντικές διακυμάνσεις στη συναλλαγματική ισοτιμία. Η αξιολόγηση των κριτηρίων σύγκλισης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η διατηρησιμότητα αποτελεί παράγοντα καίριας σημασίας. Χωρίς διατηρήσιμη σύγκλιση, η κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ ενδέχεται να αποβεί ακατάλληλη για την ενδιαφερόμενη χώρα, και είναι πιθανό να κινδυνεύσει από μια σειρά κύκλων άνησης και κατάρρευσης καθώς αυτή δεν διαθέτει σημαντικά εργαλεία πολιτικής για τη σταθεροποίηση των εγχώριων οικονομικών συνθηκών.

Η οικονομική και νομισματική ένωση έχει εξαιρετικές προοπτικές, όμως είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η αναπτυξιακή δυναμική της ευρωπαϊκής οικονομίας (βλ. ερώτηση 13) και να ενισχυθεί ο οικονομικός πυλώνας της ΟΝΕ. Από αυτή την άποψη, συμφωνώ με τη στάση της ΕΚΤ, η οποία τάσσεται υπέρ ενός «κβαντικού άλματος» όσον αφορά το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΟΝΕ, με σκοπό την επίτευξη βαθύτερης οικονομικής ένωσης. Ειδικότερα, είναι επείγοντως αναγκαία η διεύρυνση και ενίσχυση της μακροοικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας στην ευρωζώνη. Καταρχάς, αυτό

σημαίνει ότι πρέπει να θεσπιστούν ισχυρότεροι και πολύ πιο δεσμευτικοί κανόνες δημοσιονομικής πολιτικής, οι οποίοι θα υποστηρίζονται από ενισχυμένες κυρώσεις ή μηχανισμούς εγγύησης της συμμόρφωσης. Δεύτερον, απαιτείται ένα νέο πλαίσιο για την παρακολούθηση της ανταγωνιστικότητας και τη διασφάλιση της λήψης μέτρων με σκοπό την πρόληψη των ανισορροπιών που εμφανίζονται στον ιδιωτικό τομέα (π.χ. υπερβολική αύξηση των πιστώσεων). Στον βαθμό που η ενίσχυση της δημοσιονομικής και μακροοικονομικής εποπτείας δεν λαμβάνει πλήρως υπόψη τον κίνδυνο κρίσεων δημοσίου χρέους, πρέπει να θεσπιστεί ένα μόνιμο πλαίσιο διαχείρισης κρίσεων το οποίο θα δύναται, ως έσχατο μέτρο, να εγγυάται τη σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της.

15. Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τη φορολόγηση των βραχυπρόθεσμων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών; Εκτιμάτε ότι ένας φόρος επί της αγοραπωλησίας συναλλάγματος είναι συμβατός με τις Συνθήκες της ΕΕ οι οποίες εγγυώνται την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων; Εκτιμάτε ότι ένας φόρος επί της αγοραπωλησίας συναλλάγματος, περιλαμβανομένου του ευρώ, θα είχε ευεργετικές συνέπειες – παραδείγματος χάριν, σταθεροποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες των χωρών που επιθυμούν να ενταχθούν στο μέλλον στη ζώνη του ευρώ;

Η χρηματοπιστωτική κρίση ανέδειξε προβλήματα τα οποία σχετίζονται με υπερτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων και υπερβολική αστάθεια. Τα ζητήματα αυτά πρέπει να διευθετηθούν. Εντούτοις, δεν έχω ακόμη πεισθεί ότι ένας φόρος επί των βραχυπρόθεσμων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών θα αποτελούσε αποτελεσματικό τρόπο αντιμετώπισης αυτών των ζητημάτων. Εν πάση περιπτώσει, τα προβλήματα αυτά πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε εντός του νέου μακροπροληπτικού πλαισίου.

Υπάρχουν τεχνικές πτυχές οι οποίες δυσχεραίνουν τη θέσπιση ενός φόρου χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Για να είναι αποτελεσματικός ένας τέτοιος φόρος, πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η φοροαποφυγή (π.χ. γεωγραφική μετεγκατάσταση των συναλλαγών σε περιοχές στις οποίες ο φόρος δεν ισχύει όπως αναφέρθηκε ανωτέρω και κινητικότητα μεταξύ διαφορετικών χρηματοπιστωτικών προϊόντων). Ως εκ τούτου, ο φόρος πρέπει να υιοθετηθεί σε παγκόσμια κλίμακα, και να καλύπτει ευρύ φάσμα προϊόντων. Αυτό θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα συντονισμού ως προς τον καθορισμό του νομικού πλαισίου και την αυστηρή εφαρμογή του.

Επίσης, η φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών υπάρχει κίνδυνος να επιφέρει αποτελέσματα αντίθετα από αυτά που επιδιώκουν οι υποστηρικτές της όπως π.χ. μείωση της αστάθειας και αποτροπή της κερδοσκοπίας. Συμφωνώ ως προς τη σπουδαιότητα αυτών των στόχων όμως πιστεύω ότι υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι που θα μπορούσαν να αποδειχθούν πιο αποτελεσματικές στην προκειμένη περίπτωση, όπως η εφαρμογή αυστηρότερων ρυθμίσεων.

Όσον αφορά ειδικότερα τις πράξεις σε συνάλλαγμα, η επιβολή φόρου σε όλες τις πράξεις αυτού του είδους είναι πιθανό να προκαλέσει αρνητικές συνέπειες, καθόσον αυτός δεν μπορεί να διακρίνει μεταξύ κερδοσκόπων και πελατών που χρειάζονται το ξένο νόμισμα για την αγορά ξένων προϊόντων ή υπηρεσιών. Μεγάλο μέρος της αγοράς συναλλάγματος αφορά πράξεις αντιπροσώπων οι οποίοι αναδιανέμουν μεταξύ τους υπόλοιπα εντολών. Κατά συνέπεια, μια εντολή πελάτη μπορεί να οδηγήσει σε μια

αλυσίδα διαδοχικών συναλλαγών μεταξύ αντιπροσώπων. Στην περίπτωση αυτή, η επιβολή φόρου στο ποσό της θεωρητικής συναλλαγής σε κάθε στάδιο της αλυσίδας θα είχε ως αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό του συνολικού φόρου το κόστος του οποίου, όπως εύλογα θα υπέθετε κάποιος, θα μεταβιβαστεί εξ ολοκλήρου στον πελάτη.

Δεν έχω ειδικές νομικές γνώσεις, επιθυμώ όμως να επισημάνω ότι η ΕΚΤ, σε επίσημη γνωμοδότησή της, έχει εγείρει ορισμένα νομικά ζητήματα σχετικά με τους φόρους επί της αγοροπωλησίας συναλλάγματος στα κράτη μέλη της ΕΕ, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τη συμβατότητά τους με τη Συνθήκη.

16. Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τον ρόλο του Συμβουλίου και της ΕΚΤ αντιστοίχως όσον αφορά την εξωτερική εκπροσώπηση της ευρωζώνης;

Η εκπροσώπηση του νομισματικού σκέλους της ΟΝΕ είναι ενοποιημένη και συνεκτική. Η κοινή νομισματική πολιτική εκπροσωπείται μέσω της ΕΚΤ σε όλους τους συναφείς διεθνείς οργανισμούς και σε όλα τα φόρα. Η νομισματική πολιτική είναι αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ, πράγμα που σημαίνει ότι η Ένωση είναι αποκλειστικά αρμόδια για την εξωτερική της εκπροσώπηση. Αντίστοιχη σαφήνεια επικρατεί ως προς τα θέματα συναλλαγματικών ισοτιμιών, τα οποία υπάγονται επίσης στο πεδίο αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης. Η εκπροσώπηση της εν λόγω αρμοδιότητας διασφαλίζεται μέσω της ΕΚΤ και του Συμβουλίου ECOFIN (στη σύνθεσή του που εκπροσωπεί τη ζώνη του ευρώ).

Η εξωτερική εκπροσώπηση των οικονομικών πολιτικών της ζώνης του ευρώ ακολουθεί τον επιμερισμό των εσωτερικών αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών που διατηρούν την αρμοδιότητα για τις οικονομικές πολιτικές, οι οποίες υπάγονται σε ευρωπαϊκό πλαίσιο. Ενώ τα κράτη μέλη μετέχουν σε διεθνή οικονομικά φόρα όπως το ΔΝΤ, όπου μπορεί να αναλαμβάνουν οικονομικές ευθύνες, οφείλουν να ενεργούν σε στενό συντονισμό με το αρμόδιο όργανο της Ένωσης όταν το σύνολο ή μέρος των εξεταζόμενων θεμάτων emπίπτει στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Ένωσης.

Επί του παρόντος βρίσκονται σε εξέλιξη προσπάθειες για την περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού. Το άρθρο 138 της Συνθήκης προβλέπει ότι το Συμβούλιο (στη σύνθεσή του που εκπροσωπεί τη ζώνη του ευρώ) μπορεί να εκδίδει «κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την οικονομική και νομισματική ένωση» και να μεριμνά «για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων». Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, καθώς θα ενισχύεται η οικονομική διακυβέρνηση και θα συντονίζονται περισσότερο οι κατευθύνσεις, προσωπικά τάσσομαι υπέρ της κοινής εκπροσώπησης της ευρωζώνης ή της ΕΕ σε διεθνή φόρα, υπό την προϋπόθεση ότι οι εσωτερικοί μηχανισμοί λήψης αποφάσεων στην Ευρώπη θα είναι αποδοτικοί.

17. Πώς αποτιμάτε την πρόσφατη εξέλιξη στη συναλλαγματική ισοτιμία δολαρίου/ευρώ; Πώς αποτιμάτε την πρόσφατη εξέλιξη στη συναλλαγματική ισοτιμία ρενμίνμπι/ευρώ; Πιστεύετε ότι οι Κεντρικές Τράπεζες είναι σε θέση να καταπολεμήσουν αποτελεσματικά την υπερβολική μεταβλητότητα; Πιστεύετε ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί ο διεθνής ρόλος του ευρώ;

Οι εξελίξεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών τους τελευταίους 14 μήνες καθορίστηκαν

σε μεγάλο βαθμό από την εξέλιξη της οικονομικής ανάκαμψης, τις δημοσιονομικές συνθήκες και τη νομισματική πολιτική ανά τον κόσμο. Το πρώτο εξάμηνο του 2010 το ευρώ υποτιμήθηκε έναντι του δολαρίου, αντικατοπτρίζοντας τις αυξανόμενες ανησυχίες σχετικά με την εξέλιξη του δημοσίου χρέους ορισμένων χωρών της ευρωζώνης και την ισχυρότερη μακροοικονομική ανάκαμψη στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σε σύγκριση με την ευρωζώνη. Το δεύτερο εξάμηνο του ίδιου έτους το ευρώ ανέκαμψε, αν και σε συνθήκες αστάθειας, λόγω κυρίως της άμβλυνσης των ανησυχιών για το δημόσιο χρέος και της λήψης πρόσθετων μέτρων τόνωσης της οικονομίας στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2011, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες αντικατόπτριζαν κυρίως την αβεβαιότητα όσον αφορά τις μελλοντικές εξελίξεις σε ορισμένες πετρελαιοπαραγωγές χώρες.

Μετά την ντε φάκτο αποσύνδεσή του από το δολάριο ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2010, το ρενμίνμπι έχει ανατιμηθεί κατά περίπου 4% έναντι του δολαρίου ΗΠΑ, όμως έχει υποτιμηθεί σε ποσοστό άνω του 7% έναντι του ευρώ και 3% σε ονομαστικούς πραγματικούς όρους. Εκτιμώ ότι οι κινεζικές αρχές πρέπει να αξιοποιήσουν την ευελιξία που τους προσφέρει το νέο πλαίσιο πολιτικής προκειμένου να επιτρέψουν τη σταδιακή ανατίμηση του ρενμίνμπι σε πραγματικούς όρους. Η διεθνής κοινότητα συμφωνεί με την άποψη –η οποία επισημάνθηκε εκ νέου από τους ηγέτες της G20 στη Σεούλ το περασμένο έτος– ότι η μετάβαση σε συστήματα συναλλαγματικών ισοτιμιών που θα διαμορφώνονται ως επί το πλείστον από την αγορά, ενισχύοντας τη σταθερότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών ώστε να εκφράζει τα πραγματικά μεγέθη της οικονομίας, και απέχοντας από υποτιμήσεις νομισμάτων για λόγους ανταγωνισμού, είναι προς όφελος των ενδιαφερόμενων αναδυόμενων οικονομιών, περιλαμβανομένης της Κίνας, αλλά και της διεθνούς κοινότητας.

Είναι σαφές ότι η υπερβολική αστάθεια και οι ανεξέλεγκτες μεταπτώσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Όσον αφορά την ικανότητα των κεντρικών τραπεζών να διαχειρίζονται την υπερβολική αστάθεια των συναλλαγματικών ισοτιμιών, η ζώνη του ευρώ έχει υιοθετήσει ένα ευέλικτο καθεστώς συναλλαγματικών ισοτιμιών, γεγονός που σημαίνει ότι η εξωτερική αξία του ευρώ έναντι των νομισμάτων τρίτων χωρών καθορίζεται από την αγορά. Αυτό επιτρέπει στην ΕΚΤ να εστιάσει την προσοχή της στον κύριο στόχο της –που είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών– και συμβάλλει στον περιορισμό της αστάθειας της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Συμφωνώ με την πολιτική της ΕΚΤ, την οποία ακολουθεί από την αρχή της νομισματικής ένωσης το 1999, να μην προωθεί ούτε την ενίσχυση ούτε την παρεμπόδιση της διεθνούς χρήσης του ευρώ. Οι εξελίξεις όσον αφορά τον ρόλο του ευρώ στο εξωτερικό είναι πρωτίστως αποτέλεσμα των δυνάμεων της αγοράς και αποφάσεων του ιδιωτικού τομέα. Η αξιοπιστία της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ θα προωθήσει την ευρύτερη χρήση του ευρώ στις διεθνείς συναλλαγές.

18. Πώς αξιολογείτε τα επιτεύγματα της G20; Ποιες είναι οι απόψεις σας σχετικά με το τρέχον επίπεδο συντονισμού;

Η G20 παρείχε αποφασιστική πολιτική ώθηση σε υψηλό επίπεδο για τον περιορισμό και τη διαχείριση της κρίσης, καθώς και την πρόληψη μελλοντικών κρίσεων. Η συνοχή της G20 πρέπει να διασφαλιστεί και μετά τη λήξη της κρίσης. Για τον λόγο αυτόν, είναι

ιδιαίτερα ευπρόσδεκτο το γεγονός ότι οι ηγέτες της G20, στην πρόσφατη σύνοδο κορυφής τους στη Σεούλ, τον Νοέμβριο του 2010, υπογράμμισαν τη σημασία της συνέχισης της διεθνούς πολιτικής συνεργασίας με σκοπό την αντιμετώπιση των βασικών αιτίων της χρηματοπιστωτικής κρίσης και τη δημιουργία των αναγκαίων βάσεων για υγιή παγκόσμια οικονομική μεγέθυνση. Οφείλω να δηλώσω ότι θεωρώ ενθαρρυντικό το υψηλό επίπεδο συλλογικής υπευθυνότητας που επέδειξαν τα μέλη της G20. Παράλληλα, επισημαίνω ότι τα ετερογενή χαρακτηριστικά των μελών της G20 δυσχεραίνουν πολύ περισσότερο τον συντονισμό και την επίτευξη συμφωνίας επί κοινών θέσεων. Επίσης, είναι σημαντικό το γεγονός ότι η διαδικασία γίνεται πιο συμμετοχική, προωθώντας τη συμμετοχή και άλλων χωρών.

Από τα διάφορα θέματα της ημερήσιας διάταξης της G20, θέλω να υπογραμμίσω τα ακόλουθα:

Πρώτον, το πλαίσιο της G20 για ισχυρή, βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη είναι χρήσιμος μηχανισμός προώθησης της πολυμερούς συνεργασίας. Τώρα έχει ζωτική σημασία να ανταποκριθούν πλήρως όλα τα μέλη της G20, σε συνεργασία με το ΔΝΤ, στις δεσμεύσεις τις οποίες ανέλαβαν βάσει του πλαισίου αυτού. Από αυτή την άποψη, καίρια σημασία θα έχουν η λήψη τολμηρών μέτρων για τη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και η υλοποίηση φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η Ευρώπη πρέπει να δώσει το καλό παράδειγμα.

Δεύτερον, οι ηγέτες της G20 υιοθέτησαν τα θεμελιώδη δομικά στοιχεία για τον μετασχηματισμό του χρηματοπιστωτικού συστήματος, περιλαμβανομένου του σημαντικού έργου που επιτελούν η Επιτροπή της Βασιλείας και το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Επιβάλλεται πλέον τα μέλη της G20 να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο ως προς την υλοποίηση των συμφωνιών στις οποίες κατέληξαν.

Γ. Χρηματοπιστωτική σταθερότητα και εποπτεία

19. Τι προτείνετε ώστε να ενισχυθεί η διασύνδεση της εποπτείας σε μακροοικονομικό και μικροοικονομικό επίπεδο; Εκτιμάτε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων (ESRB) και οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs) θα έχουν ουσιαστικές αρμοδιότητες;

Το νεοϊδρυθέν Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας είναι το πρώτο βήμα για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των συστημάτων προληπτικής εποπτείας σε μακροοικονομικό και σε μικροοικονομικό επίπεδο. Το εν λόγω σύστημα πρέπει να αναπτυχθεί με βάση μια κοινή νοοτροπία εποπτείας μεταξύ των αρχών προκειμένου να βελτιωθεί η συμπληρωματικότητα της προληπτικής εποπτείας σε μακροοικονομικό και μικροοικονομικό επίπεδο και να ενισχυθεί η διασυννοιακή εποπτεία. Οι τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές και η ESRB πρέπει να λειτουργούν με βάση επαρκή και αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών, αναλύσεων δεδομένων και μεθοδολογιών.

Για να είναι αποτελεσματικές, η ESRB και οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως τις αρμοδιότητες και τα μέσα που τους παρέχουν οι οικείοι κανονισμοί. Ειδικότερα, το νομικό πλαίσιο προβλέπει ορισμένες δεσμευτικές εξουσίες για τις εποπτικές αρχές, όπως τεχνικά πρότυπα τα οποία είναι εφαρμοστέα όταν

μεταφέρονται στο δίκαιο της ΕΕ, εξουσία διερεύνησης παραβιάσεων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και δυνατότητα κινητοποίησης νομικών μέσων με δεσμευτική ισχύ για επιχειρήσεις ή παράγοντες της αγοράς. Από την άλλη πλευρά, ο νομοθέτης έχει αναθέσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων καθήκοντα «λήψης μέτρων ή αιτιολόγησης της μη λήψης μέτρων». Οι εξουσίες αυτές μπορούν να ασκηθούν αποτελεσματικά όταν στηρίζονται σε βάσεις αξιοπιστίας, θεσμικού κύρους και αριστείας. Το κύρος αυτό εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την ανεξαρτησία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων και των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, τη στελέχωσή τους με επαρκές προσωπικό και τη διάθεση επαρκούς προϋπολογισμού.

20. Στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων, θεωρείτε πιθανό να υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων με τις αρμοδιότητες της ΕΚΤ όσον αφορά τη νομισματική πολιτική;

Δεν βλέπω καμία σύγκρουση συμφερόντων. Οι αρμοδιότητες πολιτικής της ΕΚΤ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων είναι απολύτως διακριτές. Κύριος στόχος της ΕΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ. Επιπλέον, συμβάλλει «στην ομαλή εφαρμογή των πολιτικών που ακολουθούνται από τις αρμόδιες αρχές σε σχέση με... τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος» και προάγει την ομαλή λειτουργία των υποδομών της αγοράς. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων, από την άλλη πλευρά, είναι υπεύθυνη για τη μακροπρόληπτική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ, εντοπίζει τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και, όπου είναι αναγκαίο, εκδίδει προειδοποιήσεις και συστάσεις λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων. Υπάρχει σαφής και επαρκής εντολή χρήσης της νομισματικής πολιτικής για τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, ενώ έχει διαμορφωθεί ένα μέσο μακροπρόληπτικής εποπτείας (το οποίο αναμένεται να αναπτυχθεί περαιτέρω) για την αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Εντούτοις, πρέπει να αναγνωριστεί ότι δεν μπορεί να εξετάζεται ξεχωριστά η σταθερότητα των τιμών από τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Μακροπρόθεσμα, η σταθερότητα των τιμών συμβάλλει στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ενώ η χρηματοπιστωτική σταθερότητα αποτελεί προϋπόθεση για τη δυνατότητα της κεντρικής τράπεζας να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών. Ως εκ τούτου, οι στόχοι και των δύο οργάνων, της ΕΚΤ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων, ενισχύονται αμοιβαία.

Παρά ταύτα, θα μπορούσε κανείς να σκεφτεί και καταστάσεις στις οποίες η χρήση μέσων νομισματικής πολιτικής επηρεάζει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και, αντιστρόφως, η χρήση μέσων μακροπρόληπτικής πολιτικής επηρεάζει τον πληθωρισμό. Είμαι πεπεισμένος ότι η ανεξαρτησία της ΕΚΤ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων θα έχει ως αποτέλεσμα τα αντίστοιχα μέσα πολιτικής να είναι προσανατολισμένα προς τους στόχους για τους οποίους έχουν σχεδιαστεί. Επιπλέον, λόγω της εκπροσώπησης των διοικητών κεντρικών τραπεζών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων, εξασφαλίζεται σχεδόν εξ ορισμού η ροή των απαραίτητων πληροφοριών όσον αφορά τόσο τη μακροοικονομική κατάσταση όσο και τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Ακόμη και σε περίπτωση αποτυχίας της μακροπροληπτικής πολιτικής (κατά την έννοια ότι είτε θα είναι αναποτελεσματική είτε θα εφαρμοστεί ανεπαρκώς από τις αρμόδιες αρχές), δεν δημιουργείται μακροπρόθεσμη σύγκρουση για την κεντρική τράπεζα λόγω της ευθυγράμμισης της σταθερότητας των τιμών και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα (βλ. ερώτηση 6). Μεσομακροπρόθεσμα, η κεντρική τράπεζα στην περίπτωση αυτή μπορεί να χρειαστεί να υιοθετήσει αντικυκλική νομισματική πολιτική («lean against the wind») ενόψει των αυξανόμενων χρηματοοικονομικών ανισορροπιών και να αποδεχτεί μια προσωρινή απόκλιση από τον ποσοτικό ορισμό που δίνει στη σταθερότητα των τιμών (π.χ. ελαφρώς μειωμένος πληθωρισμός των τιμών καταναλωτή σε περιόδους γενικευμένης αύξησης στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων). Μια τέτοια πολιτική θα διασφάλιζε τη σταθερότητα των τιμών και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, καθόσον θα συνέβαλλε στον περιορισμό της χρηματοπιστωτικής ανισορροπίας, αποφεύγοντας έτσι φαινόμενα έντονου αντιπληθωρισμού ή ακόμη και αποπληθωρισμού κατά τη φάση εκδήλωσης αυτών των ανισορροπιών. Η αρχή της αντικυκλικής πολιτικής («leaning against the wind») αποτελούσε πάντα μια έμμεση συνιστώσα της στρατηγικής των δύο πυλώνων της ΕΚΤ μέσω του νομισματικού πυλώνα και ειδικότερα της σχέσης μεταξύ νομισματικών και πιστωτικών εξελίξεων και δαπανηρών κύκλων οικονομικής άνθησης και κατάρρευσης. Άλλωστε, αυτές οι πιο προβληματικές καταστάσεις για τους υπευθύνους άσκησης της νομισματικής πολιτικής είναι πιθανό να περιοριστούν από άποψη συχνότητας και σοβαρότητας, χάρη στη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων.

21 Πώς βλέπετε τον ρόλο της ΕΚΤ στην εποπτεία της τραπεζικής λειτουργίας στο μέλλον;

Η σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων, ως νέου οργάνου που είναι αρμόδιο για τη μακροπροληπτική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ, και η παράλληλη ενίσχυση του πλαισίου συντονισμού της ΕΕ μεταξύ των εθνικών αρχών μικροπροληπτικής εποπτείας μέσω της σύστασης των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό βήμα προόδου για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των κενών που ανέδειξε η χρηματοπιστωτική κρίση.

Η ΕΚΤ θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στο νέο πλαίσιο, καθόσον παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων αναλυτική, στατιστική, διοικητική και υλικοτεχνική υποστήριξη, περιλαμβανομένης της γραμματείας της. Η ΕΚΤ αναμένεται να ωφεληθεί επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων, με τη συμμετοχή όλων των μελών του Γενικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, παρέχοντάς της τη μακροοικονομική, χρηματοπιστωτική και νομισματική εμπειρογνωμοσύνη όλων των κεντρικών τραπεζών της ΕΕ. Αυτή η συμβολή θα ενισχυθεί από τις δραστηριότητες της ΕΚΤ και του ΕΣΚΤ στους διάφορους τομείς της κεντρικής τραπεζικής (ανάλυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, μακροοικονομική ανάλυση, συλλογή στατιστικών πληροφοριών) καθώς και από τις συνολικές συνεργίες από άποψη εμπειρογνωμοσύνης, πόρων και υποδομών των ΕθνΚΤ της ΕΕ. Η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ, της οποίας προήδρευσα την περίοδο 2007-2011, έχει αναπτύξει ήδη δραστηριότητα σε αυτό το πεδίο. Η εμπειρογνωμοσύνη της και το προπαρασκευαστικό της έργο θα είναι χρήσιμα για τη νέα Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συστημικών Κινδύνων.

Τέλος, η ΕΚΤ συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) καθώς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τραπεζών (ΕΕΤ) επιπέδου 2 και θα συνεισφέρει στις τεχνικές συζητήσεις που διεξάγονται σε αυτά τα φόρα. Επιπλέον, όπως γνωρίζετε, η ΕΚΤ εκδίδει νομικές γνωμοδοτήσεις για όλες τις πρωτοβουλίες της ΕΕ (και των κρατών μελών) οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, όπως για παράδειγμα η τέταρτη οδηγία περί κεφαλαιακών απαιτήσεων (CRD IV).

22 Ποια θεωρείτε ότι είναι τα πλέον πιεστικά ζητήματα όσον αφορά τη νομοθεσία που διέπει τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες;

Πρώτον, οι νέοι κανόνες της Βασιλείας III, περιλαμβανομένων των νέων μέτρων για τους δείκτες μόχλευσης, τα πρότυπα ρευστότητας και τα αντικυκλικά αποθέματα. Η εφαρμογή αυτών των νέων κανόνων βρίσκεται σε εξέλιξη στην Ευρώπη μέσω αλλαγών στην οδηγία σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια (CRD IV), τις οποίες επεξεργάζεται επί του παρόντος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θέλω να υπογραμμίσω στο σημείο αυτό ότι υπάρχουν στοιχεία της ρύθμισης για την προληπτική εποπτεία τα οποία συνδέονται πολύ στενά με τη μακροπροληπτική εποπτεία, όπως τα αντικυκλικά αποθέματα, όπου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων αναμένεται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών.

Δεύτερον, οι εργασίες σχετικά με τα συστημικά σημαντικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (SIFIs). Οι εργασίες αυτές πρέπει να ολοκληρωθούν εντός του 2011.

Τρίτον, η διαχείριση και επίλυση κρίσεων. Όσον αφορά την ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε δημόσια διαβούλευση τον Ιανουάριο. Το προτεινόμενο πλαίσιο θα περιλαμβάνει διατάξεις για τη βελτίωση της ετοιμότητας τόσο των αρχών όσο και των θεσμικών οργάνων έναντι κρίσεων. Το νέο πλαίσιο της ΕΕ πρέπει να εναρμονίσει τα εθνικά καθεστώτα και να προβλέπει μηχανισμούς συνεργασίας για να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι διασυνοριακές τραπεζικές καταρρεύσεις. Απαιτούνται επίσης αξιόπιστοι μηχανισμοί χρηματοδότησης, και για τον σκοπό αυτόν θα μπορούσαν να θεσπιστούν τραπεζικά τέλη, μέσω των οποίων θα συγκεντρώνονται οι αναγκαίοι πόροι για τα ταμεία εξυγίανσης.

Τέταρτον, το σκιώδες τραπεζικό σύστημα. Οι ηγέτες της G20, στη σύνοδο κορυφής τους τον Νοέμβριο του 2010 στη Σεούλ, κάλεσαν το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας να καταρτίσει συστάσεις έως τα μέσα του 2011 για την ενίσχυση της ρύθμισης και εποπτείας του σκιώδους τραπεζικού συστήματος.

Πέμπτον, η μακροπροληπτική εποπτεία. Πραγματοποιείται έργο σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, ειδικότερα στους κόλπους της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, του ΔΝΤ και του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, με σκοπό (i) την κάλυψη των κενών όσον αφορά τα δεδομένα και την ενίσχυση των αναλυτικών εργαλείων για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των συστημικών κινδύνων, (ii) τον σχεδιασμό μέτρων πολιτικής για την αντιμετώπιση προβλημάτων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των αγορών και των υποδομών, και (iii) την ανάπτυξη γενικότερων προσπαθειών για τη διαμόρφωση συνεκτικών πλαισίων μακροπροληπτικής εποπτείας και πολιτικής.

Έκτον, η προστασία των καταναλωτών. Η G20 ανέθεσε στο Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, τον ΟΟΣΑ και άλλους διεθνείς οργανισμούς να

διερευνήσουν τις δυνατότητες ενίσχυσης της προστασίας των καταναλωτών. Έτσι θα καταστεί δυνατό να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενοι κανόνες ή αρχές που διέπουν την προστασία του καταναλωτή και εφαρμόζονται ήδη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως η οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, ή οδηγία MiFID, η οποία παρέχει στους καταναλωτές υψηλό επίπεδο προστασίας.

Τέλος, τα λογιστικά πρότυπα. Οι πρόσφατες προσπάθειες του Συμβουλίου Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (ΣΧΛΠ) και του Οργανισμού Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΟΔΛΠ), που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της G20 για σύγκλιση μεταξύ των γενικά αποδεκτών λογιστικών αρχών των ΗΠΑ και των διεθνών προτύπων υψηλής ποιότητας, είναι ευπρόσδεκτες. Εντούτοις, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές εννοιολογικές διαφορές μεταξύ βασικών τομέων, όπως η ταξινόμηση και μέτρηση των χρηματοπιστωτικών μέσων, οι οποίες πρέπει να διευθετηθούν κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στο αίτημα της G20 για μια ενιαία ομάδα λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας.

Α. Λειτουργία της ΕΚΤ και δημοκρατική λογοδοσία και διαφάνεια

23. Δεν θα έπρεπε οι διάφορες αρμοδιότητες των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής να αλλάζουν συν τω χρόνω, σύμφωνα με τις αλλαγές που σημειώνονται στο έργο και στις προτεραιότητες της ΕΚΤ;

Θέλω να υπογραμμίσω ότι η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΚΤ είναι συλλογικό όργανο λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτής της συλλογικής ευθύνης για τη συνολική λειτουργία του ΕΚΤ, γνωρίζω ότι η Εκτελεστική Επιτροπή, για επιχειρησιακούς / πρακτικούς λόγους, συμφωνεί επί των διαύλων αναφοράς για κάθε τομέα δραστηριότητας της ΕΚΤ. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι κάθε τομέας δραστηριότητας λογοδοτεί σε επιμέρους μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή στο σύνολό της είναι συλλογικά υπεύθυνη για τη λήψη των αποφάσεων της ΕΚΤ. Ωστόσο, γνωρίζω επίσης ότι η Εκτελεστική Επιτροπή αναθεωρεί συν τω χρόνω την κατανομή των διαύλων αναφοράς, πρακτική την οποία θεωρώ πολύ θετική αφού έτσι αφενός μας δίνεται η δυνατότητα να λαμβάνουμε υπόψη τη διαθέσιμη ειδική τεχνογνωσία και, κατά περίπτωση, να λαμβάνουμε υπόψη προσαρμογές σε εξωτερικές εξελίξεις (όπως η δημιουργία νέων τομέων δραστηριότητας, π.χ. για τον χειρισμό των T2S), και αφετέρου, ενισχύεται τελικά ο συλλογικός χαρακτήρας της Εκτελεστικής Επιτροπής.

24. Ποιο σύστημα θεωρείτε κατάλληλο για τη διασφάλιση της δίκαιης εναλλαγής των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τις επιμέρους εθνικότητες;

Τα κριτήρια βάσει των οποίων διορίζονται τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ καθορίζονται με μεγάλη σαφήνεια στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ και στο καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ: «τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής διορίζονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα», και «μόνον υπήκοοι κράτους μέλους [της ζώνης του ευρώ] μπορούν να είναι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής».

Κατά τη γνώμη μου, αυτή η διαδικασία, βάσει σύστασης του Συμβουλίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την ΕΚΤ, διασφαλίζει με τον καλύτερο τρόπο την εκπλήρωση των δύο προϋποθέσεων για τον διορισμό των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ.

Επιπλέον, θέλω να επιμείνω στον υπερεθνικό χαρακτήρα της ΕΚΤ, ο οποίος υποδηλώνει ότι οι αποφάσεις των αρμοδίων για τη λήψη αποφάσεων οργάνων της λαμβάνονται αποκλειστικά και μόνο με βάση τις ανάγκες της ζώνης του ευρώ και όχι των επιμέρους εθνικών συμφερόντων. Γι' αυτό άλλωστε τα μέλη των αρμοδίων για τη λήψη αποφάσεων οργάνων της ΕΚΤ δεν εκπροσωπούν τα κράτη μέλη τους αλλά συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων με την προσωπική τους ιδιότητα. Θεωρώ ότι η απαίτηση διορισμού «προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα» συνιστά επαρκή προϋπόθεση ώστε να διασφαλίζεται ότι η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΚΤ αποτελείται από ικανά πρόσωπα τα οποία είναι προσανατολισμένα στις ανάγκες της ζώνης του ευρώ.

25. Ποια είναι η άποψή σας σχετικά με την ανάγκη αύξησης της ποικιλίας ως προς το επαγγελματικό υπόβαθρο των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ, αντί η σύνθεσή της να στηρίζεται αποκλειστικά σε κεντρικούς τραπεζίτες;

Με βάση τις διατάξεις της Συνθήκης, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής «διορίζονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα». Δεν υπάρχει καθαυτό απαίτηση διορισμού μόνον κεντρικών τραπεζιτών. Προφανώς, οι κεντρικοί τραπεζίτες ανταποκρίνονται σε αυτό το κριτήριο, οπωσδήποτε όμως δεν μπορεί να αποκλειστεί κανένα άλλο επαγγελματικό υπόβαθρο ή πείρα. Άλλωστε, η προσωπική μου επαγγελματική σταδιοδρομία, όπως και οι σταδιοδρομίες πολλών υψηλόβαθμων αξιωματούχων κεντρικών τραπεζών, παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία και δεν περιορίζεται αποκλειστικά στο πεδίο της κεντρικής τραπεζικής. Αν μελετήσετε τα βιογραφικά σημειώματα των σημερινών μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής θα διαπιστώσετε ότι υπάρχουν διάφορα επαγγελματικά υπόβαθρα, τα οποία συνεισφέρουν αξιόλογη εμπειρογνομosύνη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

26. Θα μπορούσατε να αναπτύξετε τις απόψεις σας για την έννοια της δημοκρατικής λογοδοσίας σε σχέση με την ΕΚΤ και την κεντρική τραπεζική λειτουργία γενικά;

Θεωρώ ότι η ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας πρέπει να εξισορροπείται μέσω της λογοδοσίας έναντι των πολιτών και των εκλεγμένων αντιπροσώπων τους. Γενικώς, η λογοδοσία αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση και αναγκαίο στοιχείο της δημοκρατικής νομιμότητας. Μπορεί να ερμηνευθεί ως η υποχρέωση μιας ανεξάρτητης κεντρικής τράπεζας να τεκμηριώνει και να αιτιολογεί με ικανοποιητικό τρόπο τις αποφάσεις της στους πολίτες και τους εκλεγμένους εκπροσώπους τους, κατά τρόπο που την καθιστά υπεύθυνη για την εκτέλεση των καθηκόντων της. Η λογοδοσία διασφαλίζει επίσης την άσκηση των καθηκόντων της κεντρικής τράπεζας με υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού.

Ως όργανο το οποίο έχει συσταθεί δυνάμει της Συνθήκης και ενεργεί εντός των ορίων

των αρμοδιοτήτων που του έχουν ανατεθεί, η ΕΚΤ έχει το θεσμικό καθήκον να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών και να εκτελεί άλλες λειτουργίες κεντρικής τραπεζικής για τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ λογοδοτεί πρωτίστως στους πολίτες της ΕΕ, και –επίσημως– στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που είναι το μόνο ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο το οποίο εκλέγεται με άμεση ψηφοφορία από τους πολίτες της ΕΕ.

Η ΕΚΤ διαθέτει μια σειρά καθορισμένων μέσων για την άσκηση αυτής της λογοδοσίας. Εκτός από τις μηνιαίες συνεντεύξεις Τύπου του Προέδρου και του Αντιπροέδρου (βλ. επίσης απάντηση 28), η ΕΚΤ δημοσιεύει το Μηνιαίο Δελτίο της, ενώ η Ετήσια Έκθεσή της παρουσιάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (και στο Συμβούλιο). Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ παρουσιάζεται ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής ανά τρίμηνο, ενώ άλλα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής προσκαλούνται συχνά σε συνεδριάσεις της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων. Προσωπικά, τάσσομαι υπέρ του τακτικού διαλόγου μεταξύ των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ και των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επιπλέον, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αναλαμβάνουν διάφορες δημόσιες δεσμεύσεις και δίνουν συνεντεύξεις σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

27. Η ΕΚΤ απορρίπτει επανειλημμένα το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη δημοσίευση των πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού της Συμβουλίου. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα προσκόμματα και οι δυσχέρειες από τέτοιου είδους δημοσιεύσεις; Θα ήσασταν υπέρ της δημοσίευσης από την ΕΚΤ των πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού της Συμβουλίου στο άμεσο μέλλον;

Η έκδοση των πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένας τρόπος εκπλήρωσης από πλευράς της ΕΚΤ της υποχρέωσης λογοδοσίας που έχει. Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ είναι συλλογικό και, συγχρόνως, υπερεθνικό όργανο. Αυτό σημαίνει ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, τα οποία προέρχονται από διαφορετικά κράτη μέλη, είναι από κοινού υπεύθυνα για τις αποφάσεις που λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και, ως εκ τούτου, πρέπει να λογοδοτούν επ' αυτών από κοινού.

Υπάρχει η ανησυχία ότι η έκδοση των πρακτικών θα δημιουργούσε προσκόμματα στην ανεξαρτησία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθόσον θα τα εξέθετε σε μη επιθυμητές απόπειρες επηρεασμού της αμεροληψίας τους, μεταφέροντας έτσι την υποχρέωση λογοδοσίας τους σε προσωπικό επίπεδο. Επίσης, με ανησυχία προσωπικά το ενδεχόμενο αυτό να οδηγήσει σε κατηγοριοποίηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με βάση τις χώρες τους, τις οποίες όμως δεν εκπροσωπούν στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι η τρέχουσα πρακτική της διοργάνωσης συνεντεύξεων Τύπου του Προέδρου, οι οποίες διεξάγονται αμέσως μετά από κάθε συνεδρίαση για τη λήψη των αποφάσεων νομισματικής πολιτικής, και της δημοσίευσης της εισαγωγικής δήλωσης, η οποία παρέχει μια ολοκληρωμένη παρουσίαση της αξιολόγησης των σημαντικών οικονομικών εξελίξεων, αποτελεί αποτελεσματική μέθοδο παρουσίασης

και αιτιολόγησης της στάσης του Διοικητικού Συμβουλίου στο κοινό, ενώ συγχρόνως προστατεύονται οι προσωπικές θέσεις των μελών. Δεδομένου ότι η προσέγγιση αυτή προσφέρει στο κοινό λεπτομερή πληροφόρηση και όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις σε πραγματικό χρόνο, δεν θεωρώ ότι υπάρχει βάσιμος λόγος τροποποίησης της σημερινής πρακτικής. Εξάλλου, η κεντρική τράπεζα πρέπει να εξηγεί το αναλυτικό πλαίσιο που χρησιμοποιείται για τη λήψη των αποφάσεων στο εσωτερικό της και τις αξιολογήσεις της για την κατάσταση της οικονομίας, και να διευκρινίζει τακτικά το οικονομικό σκεπτικό στο οποίο στηρίζονται οι αποφάσεις πολιτικής της καθώς και οι ισορροπίες τις οποίες επιδιώκει κάθε φορά να τηρήσει.

28. Τι συμπεράσματα συνάγετε από τη σύγκριση μεταξύ των πολιτικών διαφάνειας τις οποίες ακολούθησαν η Ομοσπονδιακή Τράπεζα Αποθεμάτων (FED) και η ΕΚΤ; Τι πιστεύετε για τη δημοσίευση από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ή την Τράπεζα της Αγγλίας των πρακτικών των δικών τους συνεδριάσεων; Πιστεύετε ότι αυτή η πολιτική θα μπορούσε να εφαρμοστεί από την ΕΚΤ;

Ένα προηγμένο καθεστώς διαφάνειας απαιτεί από την κεντρική τράπεζα να εξηγεί με σαφήνεια το πώς ερμηνεύει την εντολή της και να δηλώνει με ειλικρίνεια τους στόχους πολιτικής της. Αυτό βοηθά τους πολίτες να παρακολουθούν και να αξιολογούν τις επιδόσεις της κεντρικής τράπεζας.

Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, κύριο μέλημα της τράπεζας σε σχέση με τη διαφάνεια πρέπει να είναι η αποτελεσματικότητα της νομισματικής πολιτικής ως προς την εκπλήρωση των θεσμικών κατοχυρωμένων στόχων της. Η ΕΚΤ έχει ανακοινώσει μια επίσημη στρατηγική νομισματικής πολιτικής και εξηγεί τις αποφάσεις της στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής εφαρμόζοντας ντε φάκτο, σε πραγματικό χρόνο, αυτήν τη στρατηγική.

Σήμερα, οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες αντιμετωπίζουν τη διαφάνεια ως κρίσιμη συνιστώσα του πλαισίου άσκησης της νομισματικής τους πολιτικής. Οι προσπάθειες ενίσχυσης της διαφάνειας είναι ευπρόσδεκτες, εφόσον συμβάλλουν στο να γίνεται η νομισματική πολιτική καλύτερα κατανοητή από τους πολίτες και να καθίσταται περισσότερο αξιόπιστη και αποτελεσματική. Από αυτή την άποψη, οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες, περιλαμβανομένων της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (FED) και της ΕΚΤ, έχουν υπογραμμίσει τη σημασία της αποτελεσματικής επικοινωνίας και της υγιούς αλληλεπίδρασης με τους πολίτες. Καθόσον μια κεντρική τράπεζα μπορεί να διαθέτει διάφορες επιλογές για τη βελτίωση της επικοινωνίας της, δεν είναι πάντοτε ξεκάθαρο ποιος είναι ο βέλτιστος μηχανισμός διαφάνειας υπό συγκεκριμένες περιστάσεις.

Όσον αφορά τη δημοσίευση των πρακτικών των αρμοδίων για τη λήψη αποφάσεων οργάνων, είναι ένα πιθανό στοιχείο μεταξύ των ποικίλων διαθέσιμων μέσων κοινοποίησης των αποφάσεων. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, θα μπορούσε να προσφέρει χρήσιμες συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την ποικιλία απόψεων στο εσωτερικό ενός αρμοδίου για τη λήψη αποφάσεων οργάνου και το σκεπτικό στο οποίο στηρίζεται η τελική απόφαση. Ωστόσο, όπως εξήγησα στην απάντησή μου στην ερώτηση 27, είναι πιθανό να συνοδεύεται από σημαντικά μειονεκτήματα τα οποία δεν βελτιώνουν την επικοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, η πρακτική της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και της Τράπεζας της Αγγλίας να δημοσιεύουν πρακτικά των

συνεδριάσεών τους είναι μια πιθανή προσέγγιση.

Το γεγονός ότι η ΕΚΤ δεν δημοσιεύει τα πρακτικά της πρέπει να ερμηνευθεί μέσα από το πρίσμα των ιδιαίτερων αναγκών και συνθηκών υπό τις οποίες λειτουργεί η ΕΚΤ και το Ευρωσύστημα γενικότερα. Το σύστημα αυτό επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο να λαμβάνει αποφάσεις στον τομέα της νομισματικής πολιτικής υπό καθεστώς πλήρους ανεξαρτησίας και κατά τρόπο που υπογραμμίζει τη συλλογική ευθύνη των μελών. Επιπλέον, συνάδει με την απαίτηση της Συνθήκης να τηρούνται εμπιστευτικές οι διαβουλεύσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

29. Ποια είναι η άποψή σας σχετικά με τον νομισματικό διάλογο; Μπορούν τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ να συζητούν θέματα νομισματικής πολιτικής καθώς και τις αποφάσεις της ΕΚΤ με άλλους πολιτικούς παράγοντες, ή μήπως αυτό θα έβλαπτε την ανεξαρτησία της τράπεζας;

Οι τριμηνιαίες συνεδριάσεις της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής με τον Πρόεδρο της ΕΚΤ προσφέρουν στην ΕΚΤ μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για να εξηγήει τη νομισματική της πολιτική στους εκπροσώπους των ευρωπαϊών πολιτών και να ακούει τις απόψεις τους. Οι ανταλλαγές αυτές συμπληρώνονται από περαιτέρω εμφανίσεις μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής στην Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής και στην Ολομέλεια του ΕΚ, καθώς και από άτυπες επισκέψεις βουλευτών του ΕΚ στην ΕΚΤ, περιλαμβανομένης ειδικότερα της ετήσιας επίσκεψης της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής. Όλα αυτά εντάσσονται στην υποχρέωση λογοδοσίας της ΕΚΤ έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πρέπει να συμβάλλουν στην καλλιέργεια ενός πολύ γόνιμου και εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων.

Εκτός αυτού, υπάρχει τακτική επικοινωνία και αλληλεπίδραση με ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και παράγοντες όπως η Ευρωομάδα και το Συμβούλιο ECOFIN. Πραγματοποιούνται επίσης ανταλλαγές πληροφοριών σε τεχνικό επίπεδο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις εθνικές κυβερνήσεις, μεταξύ άλλων σε διάφορες επιτροπές της ΕΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης και με σεβασμό προς την ανεξαρτησία της τράπεζας.

30. Ποιοι είναι, κατά την εκτίμησή σας, οι σημαντικότεροι κίνδυνοι και προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΚΤ;

Η τρέχουσα συγκυρία χαρακτηρίζεται από πολλές και ποικίλες προκλήσεις, επιτρέψτε μου όμως να εστιάσω την προσοχή μου σε τρεις βασικές προκλήσεις.

Η πρώτη αφορά την εξομάλυνση της νομισματικής πολιτικής. Σταδιακά, η ζώνη του ευρώ ανακάμπτει από τη βαθιά οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, παρότι η πρόοδος δεν είναι ίδια μεταξύ των επιμέρους χωρών, αγορών και τομέων. Κάποια στιγμή, η ΕΚΤ θα επαναφέρει τα βασικά επιτόκια στα επίπεδα του παρελθόντος, ενώ τα μη τυποποιημένα μέτρα σταδιακά θα καταργηθούν, στον βαθμό που δεν θα είναι πλέον αναγκαία για τη διασφάλιση της μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής στην οικονομία και, εν τέλει, στις τιμές. Ο καθορισμός των κατάλληλων χρονοδιαγραμμάτων γι' αυτές τις ενέργειες αποτελεί πρόκληση, ιδίως στο τρέχον περιβάλλον, το οποίο εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα και ευπάθεια.

Τη δεύτερη πρόκληση την ανέφερα ήδη προηγουμένως: η χρηματοπιστωτική κρίση έχει εγείρει μια σειρά ζητημάτων όσον αφορά τη σχέση μεταξύ νομισματικής πολιτικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Έχει ζωτική σημασία να γίνει καλύτερα κατανοητός ο ρόλος του χρηματοπιστωτικού τομέα στον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής. Εξίσου απαραίτητη θα είναι η καλλιέργεια καλής σχέσης συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων και τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές.

Η τρίτη βασική πρόκληση την οποία θέλω να αναφέρω στο σημείο αυτό αφορά το μέλλον της Ευρώπης και της ΟΝΕ. Οι εθνικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν τις παραμονές της τρέχουσας κρίσης ήταν κατώτερες των περιστάσεων για τη σταθερή και εύρυθμη λειτουργία της ΟΝΕ. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και διόρθωσης των ανισορροπιών υπήρξαν σε πολλές περιπτώσεις ανεπαρκή, οι δε ευρωπαϊκοί κανόνες συχνά αγνοήθηκαν ή ακόμη και τροποποιήθηκαν όταν δεν συμφωνούσαν με εθνικές στρατηγικές εσωτερικής πολιτικής. Απαιτείται, συνεπώς, ένα νέο πλαίσιο ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, το οποίο θα υπενθυμίζει στα κράτη μέλη ότι τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η ΕΕ, και ιδίως η ΟΝΕ, συνοδεύονται και από υποχρεώσεις. Όπως δήλωσε η ΕΚΤ, χρειαζόμαστε ένα «κβαντικό άλμα». Στη σημερινή συγκυρία, το να συνεχίσουμε απλώς με τους ίδιους βραδείς ρυθμούς δεν αποτελεί αξιόπιστη επιλογή για μια βιώσιμη Ευρώπη. Θεωρώ τις εξελίξεις αυτές σημαντικές όχι μόνον ως ένθερμος Ευρωπαίος, αλλά και ως υπεύθυνος για τη λήψη αποφάσεων νομισματικής πολιτικής, δεδομένου ότι αυτές επηρεάζουν τις συνθήκες υπό τις οποίες ασκεί τη νομισματική της πολιτική η ΕΚΤ αποβλέποντας στην επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της, που δεν είναι άλλος από τη σταθερότητα των τιμών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.3.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 42 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Burkhard Balz, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Νικόλαος Χουντής, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Wolf Klinz, Philippe Lamberts, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Íñigo Méndez de Vigo, Ivari Padar, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Sophie Auconie, Elena Băsescu, David Campbell Bannerman, Saïd El Khadraoui, Ashley Fox, Danuta Jazłowiecka, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Sirpa Pietikäinen, Catherine Stihler